

V první části této práce 2. VÍDEŇ A ČESKÉ PÍSEMNICTVÍ byla věnována pozornost vzájemnému sepětí města Vídně s novodobou českou kulturou, zejména filologií a písemnictvím.

Úvodní kapitola 2. 1. 1. VÍDEŇ NEMILOVANÁ. VZNIK A VÝVOJ ČESKOVÍDEŇSKÉ MENŠINY JAKO KULTURNĚHISTORICKÝ FENOMÉN nastínila hlavní charakteristiku poměru českého národa k Vídni na základě její proměňující se úlohy v intelektuálním životě Čechů, zejména po masovém přílivu českého obyvatelstva do Vídně za prací, kulminujícím ve čtyřicátých letech 19. století. Při sledování duchovního růstu menšiny jsem se zaměřil na vídeňské Čechy, tedy uvědomělou, reprezentativní a dynamickou složku českovídeňského obyvatelstva, jejíž příslušníci své češství udržovali, byli aktivními členy komunity a ztotožňovali se s pospolitostí mateřského národa. Platí-li pro většinu evropských literatur, že Vídeň bývala častou inspirátorkou hodnotných uměleckých děl a Múzou jejich autorů, obdivovanou díky svému císařskému lesku a prestiži, již jí rakouský dvůr propůjčoval, jeví se česká literatura pod zorným úhlem závěrů této disertace jakousi bílou vranou, neřkuli černou ovci, která jako by si s Vídni nechtěla zadat, záměrně se jí vyhýbala a nechávala ji zcela stranou svých stěžejních témat a námětových okruhů. A pokud se již o hlavním městě uvolila vyjádřit, nebyla to nikdy slova upřímného nadšení, elegantních poklon nebo obdivné chvály. ...